

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น
ของเทศบาลตำบลนาตาล อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ ในครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้กำหนดวิธีการ
วิจัยตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากร ได้แก่ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป
ในเขตตำบลนาตาล อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 5,155 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป อาศัย
อยู่ในเขตเทศบาลตำบลนาตาล อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 372 คน โดยใช้วิธีการ
คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามสูตรของ ยามานะ (Yamane) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้น สำหรับการวิจัยในครั้งนี้กำหนดให้
ได้ไม่เกิน 0.05

$$\text{แทนค่าในสูตร } n = \frac{5,155}{1+(5,155)(0.05)^2}$$

$$n = \frac{5,155}{1+(5,155)(0.0025)}$$

$$n = 371.39$$

หาขนาดกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 371.39 ผู้วิจัยเพิ่มตัวเลขเป็นจำนวนเต็ม คือ 372 คน เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นจำนวนเต็ม

3. การสุ่มตัวอย่างจากประชากร

กำหนดขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ โดยแยกตามรายชื่อหมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบลนาตาล อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ และแยกตามเพศ แล้วใช้วิธีจับสลากแบบไม่ทดแทน เทียบตามสัดส่วนบัญชีรายชื่อได้ครบจำนวน 372 คน รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำแนกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบลนาตาล	จำนวนประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้ง (คน)			จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)		
		ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
4	บ้านหนองแซง	250	276	526	18	20	38
5	บ้านแก้ง	436	443	879	31	32	63
6	บ้านหนองแซง	279	264	543	20	19	39
7	บ้านหนองแซง	321	354	675	23	25	48
8	บ้านโนนอำนาจ	248	232	480	18	17	35
9	บ้านโนนอำนาจ	360	386	746	26	28	54

ตารางที่ 2 (ต่อ)

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้านในเขตเทศบาล ตำบลนาตาล	จำนวนประชากรที่มี สิทธิเลือกตั้ง (คน)			จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)		
		ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
10	บ้านด่านช้าง	145	124	269	10	9	19
11	บ้านหนองแซง	258	227	485	19	16	35
13	บ้านน้อยนามูล	104	112	216	8	9	17
14	บ้านหนองแซง	166	170	336	12	12	24
รวม		2,567	2,588	5,155	185	187	372

3.1 การดำเนินการสุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) โดยวิธีจับสลากเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีโอกาสถูกเลือกเท่า ๆ กัน โดยดำเนินการดังนี้

3.1.1 นำกล่องจำนวน 10 ใบ มาเขียนหมายเลขติด กล่องที่ 1-10 ผู้วิจัยจะดำเนินการกับกลุ่มตัวอย่างเพศชายก่อน

3.1.2 นำทะเบียนรายชื่อประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปของหมู่ที่ 4 เพศชาย ซึ่งมีจำนวน 250 คน มาจัดทำเป็นสลาก แล้วใส่ลงไปในกล่องที่ 1 และหมู่ที่ 5-14 ของเพศชาย ก็ดำเนินการเหมือนกันกับกล่องที่ 1

3.1.3 จับสลากจากกล่องที่ 1 โดยการหยิบรายชื่อออกมาครั้งละ 1 ใบ จดบันทึกชื่อไว้แล้วนำใบที่หยิบได้กลับคืนเข้ากล่องตามเดิม เพื่อให้กลุ่มประชากรในกล่องมีโอกาสได้ถูกเลือกเท่า ๆ กัน ถ้าหยิบซ้ำใบเดิมที่ถูกเลือกแล้วให้วางคืนตามเดิม แล้วหยิบใหม่จนครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้แล้วบันทึกไว้ ดำเนินการเหมือนกันจนครบ 10 หมู่บ้าน

3.1.4 ดำเนินการกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิง ตามข้อ 3.1.2 และ 3.1.3 จนครบตามจำนวนที่กำหนดไว้แล้วจดบันทึกไว้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามให้เลือกตอบ (Check list) โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามแบบปลายปิด เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา อาชีพและหมู่บ้านที่อาศัยอยู่

ตอนที่ 2 เป็นคำถามแบบปลายปิด เกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบล อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 35 ข้อ แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ

1. การมีส่วนร่วมในการกำหนดปัญหาความต้องการ
2. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงาน โครงการ
3. การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบเนื้อหาของแผนพัฒนา
4. การมีส่วนร่วมตรวจสอบว่ามีแผนไปจัดทำเทศบัญญัติงบประมาณ

รายจ่าย

5. การมีส่วนร่วมปฏิบัติ ติดตาม และประเมินผล

ตอนที่ 3 เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open ended) เป็นข้อเสนอแนะ และแสดงความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบล อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์

การสร้างและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

1. วิธีการสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยได้ปรับแบบสอบถามจาก เบญจพร เป้าดี (2555 : 136)

1.2 กำหนดขอบข่ายของข้อคำถามตามความมุ่งหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์และองค์ประกอบที่ทำให้ทราบถึง

- 1.2.1 การมีส่วนร่วมในการกำหนดปัญหาความต้องการ
- 1.2.2 การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงาน/ โครงการ
- 1.2.3 การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบเนื้อหาของแผนพัฒนา
- 1.2.4 การมีส่วนร่วมตรวจสอบว่ามีการนำไปจัดทำเทศบัญญัติ

งบประมาณรายจ่าย

- 1.2.5 การมีส่วนร่วมปฏิบัติ ติดตาม และประเมินผล
- 1.3 รวบรวมข้อคำถามในแต่ละด้าน จัดทำเป็นร่างแบบสอบถาม

2. การตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม

2.1 นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content validity) ว่าครอบคลุมในเรื่องที่ต้องการเพียงใด ความตรงตาม โครงสร้าง (Construct validity) รวมถึงภาษาที่ใช้ เพื่อให้ได้ข้อคำถามที่ครอบคลุมเนื้อหาและภาษาที่ใช้มีความชัดเจน ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้แก่

2.1.1 นายโชคดี ภูเต้าทอง วุฒิศึกษา นิติศาสตรมหาบัณฑิต ตำแหน่ง ปลัดเทศบาลตำบลนาตาล อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2.1.2 นางบุญล้อม ภูขามคม วุฒิศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย) ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนหนองกุงศรีวิทยาคาร อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านความถูกต้องชัดเจนด้านภาษา

2.1.3 นางเนาวรัตน์ ลูกอินทร์ วุฒิศึกษา การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การวัดผลการศึกษา) ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนหนองกุงศรีวิทยาคาร อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติและด้านการวัดผล

2.2 นำแบบสอบถามไปตรวจหาความเที่ยงตรงระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยกำหนดค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC : (Index of Item Objective Congruence) ดังนี้

สอดคล้อง = +1

ไม่แน่ใจ = 0

ไม่สอดคล้อง = -1

และเลือกเฉพาะข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .67 ขึ้นไป

2.3 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาแก้ไขและเสนอ อาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้งหนึ่ง

3. การทดลองใช้เครื่องมือ

3.1 ผู้วิจัยได้ทดลองใช้เครื่องมือโดยนำไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในเขตเทศบาลตำบลนาตาล อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 40 คน จากนั้นทำการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 100) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .94

3.2 นำแบบสอบถามที่ได้จัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนทุกด้าน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึง นายกเทศมนตรีตำบลนาตาล กำนัน และผู้ใหญ่บ้านในเขตเทศบาลตำบลนาตาล อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อขอร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยส่งหนังสือตามข้อ 1 ถึง กำนัน ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลนาตาล อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยส่งด้วยตนเองเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ประชาชนตอบแบบสอบถาม
3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ตามเวลาที่กำหนดไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้ข้อมูลจากแบบสอบถามเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จากนั้นจึงนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับคืน
2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ลงรหัส ตามแบบการลงรหัส (Coding form)
3. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้ว ให้คะแนนแต่ละข้อในแบบสอบถามที่กำหนดไว้ 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102-103)

มีส่วนร่วมเป็นประจำ กำหนดให้ 5 คะแนน

มีส่วนร่วมบ่อยครั้ง กำหนดให้ 4 คะแนน

มีส่วนร่วมบางครั้ง	กำหนดให้	3 คะแนน
มีส่วนร่วมนาน ๆ ครั้ง	กำหนดให้	2 คะแนน
มีส่วนร่วมแทบจะไม่เคยเลย	กำหนดให้	1 คะแนน

4. นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้ว ไปประมวลผลข้อมูล โดยใช้

โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้
(บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ
2. สถิติที่ใช้ในการวัดระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลนาตาล อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานและเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลนาตาล อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามเพศ ใช้การทดสอบด้วย t – test (Independent Samples) ส่วนการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมจำแนกตามระดับการศึกษา อาชีพและหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F – test (One – Way ANOVA) โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และกรณีพบความแตกต่างผู้วิจัยจะดำเนินการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของ LSD. (Least Significant Difference)
4. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) โดยการสรุปประเด็นหาความหมาย และแจกแจงความถี่ แล้วนำเสนอด้วยการพรรณนาความ